

ВИНОГРАДІВСЬКА МІСЬКА РАДА ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ
сесія восьмого скликання

РІШЕННЯ

м.Виноградів

№ _____

ПРОЄКТ

Про впровадження системи енергетичного менеджменту у Виноградівській міській раді

Керуючись Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні», Законом України «Про енергетичну ефективність», постановою Кабінету Міністрів України від 23.12.2021 №1460 «Про впровадження систем енергетичного менеджменту», з метою впровадження системи енергетичного менеджменту в Виноградівській міській територіальній громаді, зменшення видатків з місцевого бюджету на оплату енергоносіїв та залучення фінансування від позабюджетних джерел, міська рада **в и р і ш и л а**:

1. Запровадити систему енергетичного менеджменту у Виноградівській міській раді.
2. Затвердити Положення про систему енергетичного менеджменту у Виноградівській міській раді (далі – Положення), що додається.
3. Відповідальність за запровадження та функціонування системи енергетичного менеджменту у Виноградівській міській раді покласти на першого заступника міського голови.
4. Відповідальність за енергомоніторинг, енергетичне планування та організацію ефективного використання енергоносіїв покласти на головного спеціаліста відділу житлово-комунального господарства та благоустрою міської ради (енергоменеджера).
5. Керівникам виконавчих органів Виноградівської міської ради із статусом юридичної особи, керівникам комунальних установ, організацій, які фінансуються з бюджету Виноградівської міської ради:
 - 5.1. забезпечити впровадження енергетичного менеджменту відповідно до Положення про систему енергетичного менеджменту у Виноградівській міській раді;
 - 5.2. визначити у місячний термін з дня прийняття цього рішення відповідальних осіб за збір інформації про обсяги спожитої електричної енергії, газу, холодної води, умов мікроклімату в будівлях та внесення такої інформації до системи енергомоніторингу; забезпечити внесення відповідних змін до посадових інструкцій таких осіб;
 - 5.3. надати відділу житлово-комунального господарства та благоустрою Виноградівської міської ради відомості щодо визначених відповідальних осіб, з зазначенням їх контактних даних (назва структурного підрозділу, П.І.Б, посада, номери стаціонарного та мобільного телефонів, електронна адреса).
6. Контроль за виконанням даного рішення покласти на постійну комісію з питань житлово-комунального господарства, будівництва, архітектури, транспорту, розвитку підприємництва.

Міський голова
БОЧКАЙ

Степан

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішення ____ сесії
Виноградівської міської ради
восьмого скликання
№ _____

ПОЛОЖЕННЯ
про систему енергетичного менеджменту
у Виноградівській міській раді

1. Загальні положення

1.1. Положення про систему енергетичного менеджменту у Виноградівській міській територіальній громаді (далі - Положення) розроблено з метою організації запровадження системи енергетичного менеджменту та системи моніторингу (як складової системи енергоменеджменту) на різних етапах енергоспоживання бюджетними установами та іншими об'єктами комунальної власності Виноградівської міської ради, подальшого проведення аналізу і оцінки ефективності використання енергетичних ресурсів, підготовки та впровадження заходів з підвищення ефективності енергоспоживання, а також залучення фінансування, запровадження системи стимулювання ощадного енергоспоживання.

1.2. Дане Положення розроблено відповідно до діючих стандартів з енергозбереження в Україні та встановлює вимоги до керівників та фахівців бюджетних установ та підприємств комунальної власності щодо підтримання та покращення процедур енергетичного моніторингу, що дозволяють впровадити системний підхід для забезпечення постійного підвищення енергетичних параметрів, ефективності використання енергетичних ресурсів та енергозбереження на усіх об'єктах комунальної власності.

1.3. Основні поняття:

Система енергетичного менеджменту (або енергоменеджменту) – це система управління енергетичною інфраструктурою територіальної громади для скорочення витрат на енергоносії, яка спирається на муніципальну політику у питаннях використання енергоресурсів, має власні цілі та завдання, відповідну організаційну структуру, кадрове та інформаційне забезпечення, особливі процедури планування, впровадження, оцінки діяльності у сфері енергоспоживання.

Енергоменеджер громади – менеджер (фахівець) з організації ефективного використання енергії, що працює у підрозділі виконавчої влади громади.

Енергоменеджер установи – керівник/заступник керівника організації чи установи, відповідальний за функціонування системи енергоменеджменту в організації/установі.

Відповідальна особа – особа відповідальна за збір інформації про обсяги спожитої електричної енергії, газу, холодної води, умов мікроклімату в будівлях та внесення такої інформації до системи енергомоніторингу.

Енергоефективні заходи – це заходи, спрямовані на підвищення ефективності використання паливно-енергетичних ресурсів об'єктами бюджетної сфери, спрямовані на скорочення видатків на енергоспоживання.

Базовий рівень енергоспоживання (енергоефективності) – кількісний показник, що дає основу для оцінки рівня досягнутої енергоефективності.

Об'єкти енергоменеджменту – бюджетна/ комунальна установа, що входить в систему енергетичного менеджменту незалежно від підпорядкування та повністю або частково фінансується за кошти міського бюджету.

Об'єкт бюджетної сфери – будівля, приміщення, що утримуються за рахунок коштів міського бюджету або за рахунок коштів комунальних установ, підприємств і організацій та відповідно на які витрачаються паливно-енергетичні ресурси.

Об'єкти енергозбереження – це будівлі/приміщення, що використовують енергетичні ресурси (електрику, газ, тверде паливо, воду), в яких впроваджуються заходи з економного використання таких ресурсів.

Щоденний моніторинг за використанням енергоресурсів та оптимальної температури повітря у приміщеннях підпорядкованих установ - це система збирання, накопичення та збереження показників приладів, що визначають обсяги спожитих енергоресурсів.

Невідповідність – невиконання вимог системи енергоменеджменту, зафіксованих у документах системи енергоменеджменту.

Коригувальна дія – дія, яка виконується щоб усунути причини виявленої невідповідності та запобігти її повторному виникненню.

Основні скорочення:

ЕМ – енергетичний менеджмент (або енергоменеджмент),

МТГ – міська територіальна громада,

СЕМ – система енергоменеджменту.

1.4. Мета та основні завдання системи енергоменеджменту

Метою системи енергоменеджменту є формування управлінських механізмів та прийняття рішень у сфері енергетичного функціонування громади, які повинні забезпечувати наступні завдання:

- підвищення ефективності використання всіх видів енергоресурсів та природних ресурсів;

- скорочення використання бюджетних коштів на придбання енергоресурсів внаслідок енергоефективних та енергоощадних заходів;

- залучення інвестицій у процеси технологічної та енергоефективної модернізації інфраструктури громади;

- покращення якості надання енергетичних та комунальних послуг;

- налагодження енергоефективної експлуатації будівель;

- скорочення викидів парникових газів, розвиток екологічно орієнтованої економіки та підвищення якості життя;

- формування ощадної поведінки у споживачів енергетичних послуг;

- впровадження системи стимулювання ощадного використання енергоресурсів на всіх рівнях управління.

1.5. Об'єкти та межі системи енергоменеджменту

Дія цього Положення розповсюджується на бюджетні/комунальні установи, заклади, та відділи міської ради, на балансі та у підпорядкуванні яких знаходяться об'єкти енергозбереження.

В рамках СЕМ проводиться контроль за енергоспоживанням будівель та фіксуються наступні показники:

- зовнішня температура повітря;

- температура повітря в обраних внутрішніх приміщеннях (мінімальна, максимальна, середня);

- споживання води холодної;

- споживання природного газу;

- споживання електричної енергії.

2. Організаційна структура системи енергоменеджменту

В організаційну структуру системи енергетичного менеджменту Виноградівської міської ради входять всі організації, установи та підприємства незалежно від підпорядкування та форми власності, енергоспоживання яких повністю або частково фінансується за кошти міського бюджету.

Основні ланки організаційної структури системи енергетичного менеджменту:

- керівництво громади – міський голова та перший заступник голови, які є відповідальними за функціонування СЕМ, визначають енергетичну політику, цілі та завдання;

- керівники структурних підрозділів, установ та організацій, які виконують керуючу функцію з реалізації заходів СЕМ в межах підрозділу, установи та організації, що знаходиться в їхньому підпорядкуванні;

- фінансовий відділ, виконує функцію планування та контролю за обсягами фінансування, що необхідні для оплати енергоресурсів та споживання води, фактичними обсягами сплати за енергоресурси та воду;

- енергоменеджер громади – працівник відділу житлово-комунального господарства та благоустрою, який виконує функціональні обов'язки з енергоменеджменту;

- відповідальна особа.

3. Функції системи енергоменеджменту

3.1. Керівництво Виноградівської міської ради в межах СЕМ представлено міським головою та першим заступником голови, який є відповідальним за впровадження та функціонування СЕМ.

Основні функції керівництва територіальної громади:

- створення, впровадження та всебічне забезпечення енергетичної політики громади;

- визначення конкретних цілей та завдань з підвищення енергоефективності;

- забезпечення ресурсами, необхідними для створення, впровадження, підтримки та постійного вдосконалення системи енергетичного менеджменту;

- координація роботи задіяних структурних підрозділів виконавчих органів міської ради, установ та підприємств в межах системи енергоменеджменту;

- контроль загального стану споживання енергоресурсів об'єктами бюджетної сфери та реалізації проектів з підвищення ефективності енергоспоживання;

- аналіз ефективності функціонування системи енергоменеджменту за певний період;

- представницька діяльність з метою популяризації досягнень в сфері енергоефективності та енергоменеджменту.

3.2. Функціональні обов'язки керівників структурних підрозділів, установ та організацій, щодо функціонування СЕМ:

- організація роботи щодо ефективного споживання енергоносіїв та ведення енергомоніторингу на об'єктах бюджетної сфери, які знаходяться у них на балансі або в управлінні;

- призначення енергоменеджерів підпорядкованого їм підрозділу/установи (далі – енергоменеджер установи), відповідальних осіб за збір та внесення до системи енергомоніторингу інформації про споживання енергоносіїв на об'єктах бюджетної сфери, відповідно до встановленого режиму фіксації даних енергоспоживання, а також за дотримання дисципліни енергоспоживання;

- передача переліку відповідальних осіб до відділу житлово-комунального господарства та благоустрою Виноградівської міської ради із зазначенням необхідних реквізитів та контактів (назва структурного підрозділу, П.І.Б, посада, номери стаціонарного та мобільного телефонів, електронна адреса);

- забезпечення внесення відповідних змін та доповнень до посадових інструкцій призначених осіб, в частині виконання функцій, визначених Положенням про СЕМ;

- здійснення контролю за виконанням енергоменеджерами установ/будівель покладених на них функцій;

- забезпечення відповідальних осіб необхідним обладнанням із доступом до мережі Інтернет для внесення даних щодо споживання енергоресурсів та внутрішніх температур до системи енергомоніторингу;

- проведення щомісячного аналізу ефективності використання енергетичних ресурсів у відношенні до аналогічного періоду минулого року;

- проведення аналізу, перевірки і вживання заходів щодо усунення розбіжностей показників у виставлених рахунках до показників фактичного споживання енергетичних ресурсів, в разі їх виникнення;

- розробка та подання щороку до 15 вересня до відділу житлово-комунального господарства та благоустрою Виноградівської міської ради пропозиції щодо впровадження енергоощадних заходів та енергоефективних проєктів на об'єктах бюджетної сфери;

- формування кошторису на оплату енергоресурсів на наступний рік на підставі розрахованих планових обсягів споживання.

3.3. Функціональні обов'язки фінансового відділу Виноградівської міської ради, щодо функціонування СЕМ:

- формування щорічного бюджету на оплату енергії бюджетними установами на основі підходу формування базової лінії енергоспоживання та планування норм (натуральних і фінансових) витрат на закупівлю енергії (енергоносіїв) та комунальних послуг;

- надання консультаційної та організаційної допомоги розпорядникам коштів у процесі затвердження кошторисів для проведення розрахунків за електричну енергію, водопостачання, водовідведення, природний газ, інші енергоносії, інші комунальні послуги та послуги зв'язку, які споживаються бюджетними установами, у повному обсязі в розрахунку на плановий бюджетний період з урахуванням коштів загального та спеціального фондів відповідно до статті 51 Бюджетного кодексу України та Закону України «Про Державний бюджет України» (до кошторисів додаються детальні розрахунки за КЕКВ 2270 «Оплата комунальних послуг та енергоносіїв»);

- забезпечення внесення змін до інструкцій з підготовки бюджетних запитів щодо обсягів коштів для проведення розрахунків за електричну і теплову енергію, водопостачання, водовідведення, природний газ, інших енергоносіїв.

3.4. Функціональні обов'язки енергоменеджера громади:

- запровадження та забезпечення функціонування в міській раді системи енергетичного менеджменту;

- створення, наповнення та функціонування бази даних будівель територіальної громади;

- здійснення енергетичного моніторингу (збору, накопичення, обробки та відображення даних щодо обсягів споживання енергії/енергетичних ресурсів та комунальних послуг) та підготовка пропозицій щодо впровадження енергоефективних заходів у будівлях комунальних підприємств та бюджетних організацій громади;

- підготовка рекомендацій, розроблення плану запровадження енергоефективних заходів у будівлях комунальної власності міської ради;

- проведення інформаційної кампанії в громаді щодо необхідності ощадливого енергоспоживання і енергозбереження;

- аналіз та сприяння залученню доступних джерел позабюджетного фінансування заходів із забезпечення сталого енергетичного розвитку;

- здійснення комплексу заходів, спрямованих на розроблення та запровадження плану діяльності системи енергетичного менеджменту, Декларації енергетичної політики, місцевого енергетичного плану, середньострокової місцевої цільової програми на виконання місцевого енергетичного плану, Порядку використання економії коштів, що виникла в результаті функціонування системи енергетичного менеджменту в органі місцевого самоврядування інших документів щодо сталого енергетичного розвитку;

- підготовка пропозицій про початок та закінчення опалювального періоду з урахуванням кліматичних умов згідно з будівельними нормами і правилами, правилами технічної експлуатації теплових установок і мереж, державними санітарними нормами і правилами та іншими нормативними документами;

- проведення моніторингу підготовки об'єктів житлово-комунального господарства та бюджетних установ до роботи в осінньо-зимовий період, організація розроблення та

здійснення заходів, спрямованих на забезпечення їх сталої роботи під час осінньо-зимового періоду, здійснення контролю за реалізацією таких заходів;

- моніторинг та підготовка інформацій щодо забезпечення закладів бюджетної сфери та комунальних підприємств альтернативними джерелами живлення;

- проведення моніторингу та підготовка звітності щодо роботи вуличного освітлення, надання пропозицій щодо проведення енергоефективності його роботи;

- підготовка на сесію міської ради та засідання виконавчого комітету міської ради проєктів рішень з питань, що належать до посадових обов'язків.

3.5. Функціональні обов'язки енергоменеджера установи :

- ведення моніторингу споживання енергоресурсів;

- проведення аналізу за наявності розбіжностей у виставлених рахунках з показниками фактичного споживання енергетичних ресурсів та вжиття заходів щодо їх усунення;

- щомісячна фіксація даних про помісячні заплановані показники споживання енергоресурсів та води;

- щоквартальні огляди стану будівель підконтрольних об'єктів та визначення проблемних місць за результатами оглядів;

- виявлення фактів надмірних витрат енергоресурсів та води, оперативне реагування на аварії, пошкодження, несанкціоноване використання енергоресурсів;

- енергоефективна експлуатація енергетичного обладнання;

- розроблення пропозицій щодо реалізації заходів з енергоощадності та енергоефективності;

- забезпечення постійного зберігання технічної документації, технічних паспортів, планів на будівлю та на обладнання систем забезпечення будівлі (системи опалення, електропостачання, водопостачання, вентиляції тощо);

- підготовка та надання керівнику установи щомісячного звіту (до 5 числа місяця наступного за звітним) про обсяги фактичного та запланованого споживання енергетичних ресурсів з наданням пояснень в разі наявних відхилень показників енергоспоживання від запланованих.

3.6. Функціональні обов'язки відповідальної особи:

- облік лічильників енергоресурсів та води в будівлі(ях), внесення відповідних даних до системи енергомоніторингу (двічі на тиждень щопонеділка станом на 10 годину 00 хвилин та щоп'ятниці станом на 16 годину 00 хвилин);

- фіксація (моніторинг) внутрішньої температури у приміщеннях будівлі(ях) протягом календарного року;

- щомісячна фіксація даних стосовно середньомісячної кількості присутніх у будівлі(ях):

- кількості присутніх дітей в закладах освіти, хворих (лікарні), відвідувачів (поліклініки, заклади культури, спорту тощо);

- загальної кількості присутніх людей (разом із штатними працівниками);

- інформування енергоменеджера громади про зміну обладнання та випадки поломок та аварій на енергоустановках.

4. Планування в системі енергоменеджменту

Енергетичне планування реалізується у наступних документах:

- місцева Програма з енергоефективності та енергоменеджменту. Документ розробляється згідно програмно-цільового методу у бюджетному процесі.

- базові рівні споживання енергоресурсів для об'єктів бюджетної сфери.

При плануванні впровадження заходів з підвищення ефективності енергоспоживання виконуються наступні види діяльності:

- аналіз ефективності енергоспоживання об'єктів бюджетної сфери на основі результатів енергомоніторингу та енергетичних обстежень/енергоаудитів;

- підготовка технічних завдань та оцінка вартості впровадження проєктів з підвищення ефективності енергоспоживання;

- збір та аналіз даних з впровадження заходів, що можуть мати вплив зі зниження енергоспоживання (капітальних та поточних ремонтів, реконструкцій тощо) об'єктів бюджетної сфери.

5. Звітування та аналіз

За результатами звітного року енергоменеджером громади до 01 квітня формуються рекомендації з проведення першочергових енергоефективних заходів, які розглядаються керівництвом громади, та за висновками враховуються у відповідних планах.

Крім того, енергоменеджер громади проводить аналіз енергоспоживання, ефективності реалізації заходів та надає керівництву громади:

- щоквартально до 15 числа звіт за попередній звітний період;

- відповіді на запити керівництва громади (або інших уповноважених органів).

6. Стимулювання відповідальних осіб

Керівникам підпорядкованих установ рекомендується запровадити систему стимулювання у вигляді преміювання осіб, які безпосередньо задіяні в процесі підвищення енергоефективності бюджетних установ, в межах видатків на оплату праці, затверджених у кошторисі, згідно з чинним законодавством.